

אוניברסיטת בר-אילן

הפקולטה למשפטים

התשפ"א, סמסטר א'

דיני משפחה

עבודה בנושא החזקת ילדים, הגירה וניכור הורי

מרצה: פרופ' שחר ליפשיץ

מתרגלת: עו"ד הדס רייכלסון

גל ותמר נשואים זה לזה כעשר שנים ויש להם שני ילדים: הראל בן ה-9 ויעל בת ה-4. לאורך השנים, גל עבד כמורה בבית הספר, בעוד שתמר עבדה כעורכת דין. עיקר הטיפול בילדים היה בידי גל, אשר אסף אותם מבית הספר והגן ושהה עימם בשעות אחה"צ. אולם, תמר הקפידה לצאת יום בשבוע מוקדם מהעבודה על מנת לבלות זמן עם הילדים. הכל התנהל על מי מנוחות עד פרוץ משבר הקורונה. תחילה תמר הוצאה לחל"ת ובשלב מסוים פוטרה, וכעת תמר מובטלת. השהות הארוכה של בני הזוג בבית במהלך הסגרים יצרה ביניהם סלידה הדדית וריבים בלתי פוסקים, והם הבינו שהם אינם מעוניינים לחיות יחד יותר.

שאלה 1

בתקופת הסגר, גל עבר להתגורר בסמוך לבית הספר שבו הוא מלמד (במרחק של כרבע שעה נסיעה מביתה של תמר) והילדים מבקרים אצלו פעמיים בשבוע. היחסים בין תמר לבין גל עכורים מאוד. כאשר גל אוסף את הילדים מביתה של תמר, ברגע שהיא שומעת את צלצול פעמון הדלת היא מסתגרת בחדרה על מנת להימנע מלראותו. גל החליט להגיש לבית המשפט לענייני משפחה תביעה להחזקת ילדים וביקש לקבוע החזקה משותפת. תמר מתנגדת בתוקף ומבקשת לקבוע שהיא תהיה המחזיקה הבלעדית של הילדים. המומחה שמונה על ידי בית המשפט סבור כי לשני ההורים כשירות שווה לשמש כמשמורנים. הוא שאל את דעתו של הראל היכן הוא מעדיף להתגורר והראל מעדיף להתגורר עם אביו. הוא ציין שהוא אוהב גם את אימו אבל לפני פרוץ הקורונה הוא היה בעיקר עם אביו והוא מעדיף להיות איתו. בשל גילה הצעיר של יעל היא לא נשאלה להעדפתה, אך המומחה התרשם כי היא נקשרה יותר לאימה בחודשים האחרונים בהם האם שהתה בבית. כיצד לדעתכם/ן יפסוק בית המשפט לענייני משפחה בעניין החזקתם של הראל ויעל?

שאלה 2

הניחו כי בית המשפט קבע בסופו של דבר כי תמר תקבל החזקה בלעדית על שני הילדים, ונקבעו הסדרי ראייה עבור גל.

כעבור מספר חודשים, תמר שהתקשתה למצוא עבודה קיבלה הצעה מפתה לעבוד במשרד עורכי דין באנגליה בזכות המלצה חמה שקיבלה מחברה מהלימודים שעובדת שם. היא מבקשת להגר לאנגליה, אך גל מתנגד ומגיש תביעה לבית המשפט לענייני משפחה. בית המשפט לענייני משפחה ביקש חוות דעת מפקידת סעד בנוגע להגירת הילדים. פקידת הסעד הגישה לבית המשפט חוות דעת שלפיה שני ההורים בעלי מסוגלות הורית דומה. פקידת הסעד לא שאלה לדעתה של יעל לגבי ההגירה בשל גילה הצעיר. יחד עם זאת, היא ציינה כי לפי התרשמותה היא קשורה יותר לאימה. פקידת הסעד שאלה לדעתו של הראל שאמר שהוא רוצה להישאר בארץ ושהוא אוהב גם את אבא שלו ורוצה להיות גם איתו. בנוסף, הוא ציין כי הוא גם לא רוצה לעזוב את כל החברים שלו מבית הספר. אמנם, הקשר בין ההורים הוא גרוע במיוחד. אולם, תמר מבטיחה שתאפשר לגל לשמור על קשר עם הילדים ושהיא תאפשר לו לבקר אותם במהלך חופשותיו מבית הספר.

האם לדעתכם/ בית המשפט יאפשר את הגירת הילדים לאנגליה יחד עם תמר? בתשובתכם/ התייחסו לכלל השיקולים הרלוונטיים.

שאלה 3

א. הניחו כי תמר שינתה דעתה והחליטה להישאר בארץ עד תום משבר הקורונה כי היא חוששת לטוס. כעת הראל כבר בן 10 ויעל בת 5. גל מבקש להוציא את הילדים לגני משחקים ולטיולים במהלך השעות שהם שוהים עימו ותמר מתנגדת בכל תוקף, כי לדעתה זה מסוכן בשל הקורונה והיא חשה חרדה וחוששת שהם יידבקו בנגיף. היא מעוניינת שהילדים יישארו עמה בבית ולא יצאו לפגוש את גל. היא אומרת לילדים שאביהם מסכן אותם ושהיא אינה רוצה שיצאו עימו כדי שלא יחלו. כמו כן, היא אומרת להם שוב ושוב שמסוכן להיות עם אביהם ושכדאי לתפוס ממנו מרחק. כתוצאה מכך, הילדים חוששים לצאת מהבית כאשר גל מבקש לאסוף אותם במסגרת הסדרי הראייה שלו. המצב הגיע לכך שכאשר הוא הגיע בחודשיים האחרונים, הילדים סירבו לראותו. הראל הסתגר בחדרו ויעל פרצה שוב ושוב בבכי ואמרה שהיא פוחדת להיות חולה ושהיא רוצה שאבא ילך.

גל מבקש לפנות לבית המשפט ולבקש שהחזקת הילדים על הילדים תועבר אליו, בשלב הראשון באופן זמני ובהמשך באופן קבוע. אילו טענות הוא יוכל להעלות ומה לדעתכם/ יפסוק בית המשפט?

ב. כיצד היתה משתנה תשובתכם/ אם היה מתברר שללא קשר להתנהגות תמר, הילדים מסרבים להיות בקשר עם גל מכיוון שהגירושין בשילוב עם משבר הקורונה גרמו לו להתמכר לאלכוהול? גל אמנם מעוניין לראות את ילדיו ומקפיד לעמוד בהסדרי הראייה, אך הוא מגיע לאסוף את הילדים שיכור. הוא לוקח אותם לביתו, ובזמן שהם צופים בטלוויזיה הוא שותה אלכוהול ולעיתים קרובות נרדם. כתוצאה מכך, הראל ותמר מסרבים בתוקף לראות את אביהם.

האם במקרה כזה הייתם/ן ממליצים/ות לגל לפנות לבית המשפט ולבקש להעביר אליו את החזקת הילדים? פרטו. (לצורך העבודה אין להתייחס לאלכוהוליזם כמחלת נפש).

הנחיות

העבודה תוגש עד לתאריך 17.1 בשעה 24:00 למודל.
את העבודה יש להגיש עם שם ועם מספר תעודת זהות.
היקף העבודה לא יעלה על שלושה עמודים, בגודל 12, פונט דיוויד, רווח 1.5, ללא דחיסה, ועם שוליים של 2.5 מכל צד של העמוד. חריגות לא יבדקו או שיופחת ניקוד בהתאם לשיקול הדעת של הבודקות.
כל אזכורי הפסיקה יצוינו בגוף הטקסט, ויהוו חלק ממנו לצורך מגבלת העמודים. אין צורך באזכור מלא של פסק הדין או בשימוש בכללי הציטוט האחיד, אלא די בציון שם פסק הדין ובמספרו. לדוג': (בע"מ 27/06 פלוני).

חומרי הקריאה לעבודה

אפוטרופסות, החזקת ילדים והגירה

סעיפים 14, 15, 25, 74 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962.
רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה(2) 321 (2001).
בע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו, 1.5.2006).
בע"מ 10060/07 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו, 2.10.2008) (פס' 1-4, 25-45 לפסק דינו של דנציגר, פסק דינו של רובינשטיין).
תמ"ש 39341-08-10 א.מ. נ' א.מ. (פורסם בנבו, 2011). – פס' 1-6, 20-74.
עמ"ש (חיפה) 707-03-17 י.ג. נ' ג.ג. (20.5.2018).
בע"מ 2328/19 פלוני נ' פלוני (פורסם בנבו, 26.6.2019).
משרד המשפטים הוועדה לבחינת ההיבטים המשפטיים של האחריות ההורית בגירושין (2011)(דו"ח ועדת שניט), עמ' 6, 20-1.

קריאת רשות

דוח וועדת שניט, עמודים 23-26 49-60.
דפנה הקר ורות הלפרין קדרי "כללי ההכרעה בסכסוכי משמורת – על סכנותיה של אשליית הדמיון ההורי במציאות ממוגדרת" משפט וממשל טו 91(2013)

ניכור הורי

סעיפים 35-36, 63 לפקודת הנזיקין.
סעיף 287 לחוק העונשין.

תמ"ש (ת"א) 58854-07-14 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו, 29.1.19).

י"ס (ראשל"צ) 58557-04-19 האם נ' האב (פורסם בנבו, 17.6.19).

תלה"מ (ת"א) 57367-12-18 מ.ח. נ' ק.י. (פורסם בנבו, 11.3.19).

תלה"מ 8490-07-17 (ת"א) ד.ח.ג. נ' מ.ד. (פורסם בנבו, 20.12.17).